

1. *Hij verkwikt mijn ziel*

Als wij hier op aarde zo gelukkig zijn dat wij God tot ons deel hebben, dan zijn wij inderdaad gelukkig! Als wij zelf gezond zijn, en wanneer ook onze vrouw, onze kinderen en onze familie gezond zijn, zeggen we gewoonlijk dat gezondheid de grootste schat is. En het is ook een grote schat wanneer we 's avonds gezond naar bed gaan en na een gezonde nacht slaap weer gezond opstaan. Het is een grote schat wanneer wij onze schuld kunnen betalen, wanneer we genoeg te eten hebben, wanneer er genoeg kleding is en wanneer er genoeg brandstof is. Het is een grote schat wanneer we onze huur tijdig kunnen betalen en niemand ons te na komt of ons voor de rechter sleept. Het is een grote schat wanneer we eensgezind met anderen mogen leven. We zouden zeggen dat we dan bijzonder gelukkig zijn in dit leven. We hebben dan bijna evenveel als een koning, want die kan toch ook niet meer eten dan tot zijn maag vol is. Hij kan ook maar in één kamer tegelijk zitten. Hij heeft ook maar een

klein plaatsje nodig om te kunnen liggen, en hij heeft maar twee voet grond nodig om te staan. Al het overige dat hij heeft is ten diepste meer ballast dan wezenlijk nut en voordeel. Zijn paleis is wel mooier dan ons huis, zijn bed is mogelijk iets zachter dan ons bed, de eer die hem toegebracht wordt is groter dan de eer die wij ontvangen. Maar zijn zorgen en hoofdbrekens zijn ook veel groter dan de onze. Hij draagt veel meer verantwoordelijkheid dan wij. Bovendien heeft hij mogelijk veel andere moeilijkheden. Stel dat het mogelijk zou zijn dat wij met hem konden ruilen, dan zouden we misschien wel twee dagen en nachten nodig hebben om ernstig te overdenken of we dat aanbod wel zouden aannemen of niet.

We hebben het allen tamelijk goed. Als we bedenken dat we leven in een wereld die vanwege de zonde aan de vloek onderworpen is, dan moeten we zeggen dat wij er toch bijzonder veel goeds in genieten. We kunnen het hier best uithouden, hoewel we ons niet altijd evenzeer op ons gemak voelen, en soms ook wel moeten ondervinden dat niet alles even aangenaam is. Maar ... is God nu ook

ons Deel? Is Jezus onze Borg en Middelaar? Is de Heilige Geest onze Leidsman en Leermeester? Hebben wij van Hem geleerd dat we ons hier maar wat moeten behelpen, dat we met weinig tevreden moeten zijn, dat we vergenoegd moeten zijn met wat de Heere ons toeschikt, en dat we als vreemdelingen dagelijks zouden moeten verlangen en uitzien naar de toekomstige hemelstad?

Genieten wij als gelukkige christenen voortdurend de zalige nabijheid des Heeren? Worden wij door Hem staande gehouden in de strijd? Worden onze zielen verkwikt door Zijn troost en inwoning? Als dat zo is, dan zijn we inderdaad bijzonder gelukkig. Maar ... als we met veel goud en goed toch nog zonder God leven, dan zijn wij bijzonder ongelukkig.

We hopen in deze overdenking eens te zien wat een christen aan zijn God heeft. Wat hij vóór heeft op een arme wereldling, zelfs hier in de tijd al, terwijl hij nog op aarde leeft. Mocht het zijn tot ons nut!

De tekst is Psalm 23 vers 3a:

Hij verkwikt mijn ziel.

David, die de dichter was van Psalm 23, verklaart hier uit ondervinding wat hij had aan zijn God. David was van nature een dwaalziek schaap, maar geen nood, de Heere was zijn Herder. David was wel een arme zondaar. Hij was in zichzelf een ellendeling, die niets goeds in de wereld gebracht had en die er van zichzelf ook niets uit zou kunnen dragen. Toch zou het hem voor tijd en eeuwigheid aan niets ontbreken, omdat de Heere algenoegzaam, almachtig en getrouw is voor al Zijn volk. David zou zelf geen weide hebben kunnen vinden, maar de trouwe Herder zorgde voor hem. De Heere deed David nederliggen in grazige weiden. Hij voerde hem zachtkens aan zeer stille wateren. De Heere gaf David overvloed van geestelijk voedsel en deed hem ondervinden hoe goed het is, als het hart gesterkt wordt door Gods genade. David was wel telkens moedeloos, afgemat en neergebogen, maar hij mocht ook steeds weer ondervinden dat genade hem kwam op te beuren en kwam te troosten.

Daarom zegt David tot lof van God in onze tekst: ‘Hij verkwikt mijn ziel.’

1. We zullen eerst stilstaan bij het onderwerp waarover David spreekt, namelijk zijn ziel;
2. Vervolgens zullen we nagaan in welke wegen de ziel van een godvruchtige verkwikking nodig heeft;
3. Ten slotte zullen we aantonen hoe en wanneer de Heere de zielen van Zijn volk verkwikt.

1. Het onderwerp waarover David spreekt

De dichter spreekt in onze tekst over zijn ziel. Het is bekend dat in de Heilige Schrift met het woord ‘ziel’ of ‘zielen’ niet altijd hetzelfde wordt bedoeld. Soms worden de rede-loze dieren ‘levende zielen’ genoemd, zoals dat blijkt uit Genesis 2 vers 19 en Genesis 9 vers 4. Soms wordt met het woord ‘zielen’ het menselijk lichaam bedoeld. Dat vinden we in Psalm 16 vers 10 en Numeri 23 vers 10. Ook wordt door het woord ‘zielen’ soms de hele menselijke persoon verstaan. Zo lezen we in Genesis 46 dat al de zielen die met

Jakob inkwamen, zesenzestig zielen waren. Paulus zegt in dit verband in Romeinen 13: ‘Alle ziel zij de machten over haar gesteld, onderworpen.’ Toch wordt meestal – en zo is het ook hier in onze tekst – met het woord ‘ziel’ de redelijke en onsterfelijke geest van de mens bedoeld, die voor de eeuwigheid geschapen is.

Hoe en wanneer de ziel in het lichaam van de mens inkomt, kunnen wij niet begrijpen. Evenmin in welk deel van het menselijk lichaam de ziel huist. Wij kunnen ook niet begrijpen hoe ziel en lichaam in de mens samenwerken. Kort gezegd moeten wij stellen dat er meerdere dingen zijn die het bestaan van onze ziel betreffen, die wij niet kunnen vatten of begrijpen. Wij zijn mensen die hun eigen bestaan ten diepste niet goed kunnen begrijpen en doorgronden.

Wat wij wél weten is dat onze ziel een redelijke geest is die bestaat uit verstand, wil, oordeel, overdenkingen, geheugen, hartstochten of gemoedelijke aandoeningen. Daarom zijn we het ene ogenblik blij en het andere ogenblik droevig. Daarom zijn we dan boos en vervolgens weer zachtmoedig

en verdraagzaam. De ene keer zijn we verwonderd of verlangen we ergens naar, de andere keer zijn we er afkerig van.

Wat we verder ook weten is dat onze ziel door de zonde geheel verdorven is. Ze is vuil, walgelijk, onrein, onmachtig en onwilling geworden tot enig goed. Daarom heeft onze ziel nodig om naar Gods beeld veranderd en vernieuwd te worden. Dat blijkt uit veel plaatsen in de Schrift aan de hand waarvan dit duidelijk kan worden aangetoond. We lezen in Genesis 8 dat het gedichtsel van het mensenhart boos is van zijn jeugd aan. Daarom moeten wij opnieuw geboren worden en door Gods Geest vernieuwd worden. Wij zitten gevangen in de slavernij van de duivel en van de zonde. We zitten in boeien die we zelf niet kunnen verbreken. Daarom moeten wij door Jezus, de Zoon van God, vrijgemaakt worden. Pas dán zullen wij waarlijk vrij zijn. Wij liggen allen in een geestelijke dood. Daarom is het nodig dat wij de stem van de Zoon van God zullen horen. En als we die gehoord zullen hebben, dan zullen wij leven. Onze afkerigheid moet genezen en weggenomen worden, en onze

zielen moeten gewillig en bereid gemaakt worden tot de dienst des Heeren.

We weten ook dat onze zielen onsterfelijk zijn. Dat ze bestemd zijn voor de eindeloze eeuwigheid. Van de vroegste tijden af is altijd geloofd en beleden dat onze ziel onsterfelijk is, en slechts voor een korte tijd zijn inwoning heeft in ons lichaam. Dit wordt zelfs geloofd door blinde heidenen, die de bijgelovige gewoonte hebben om raad en hulp te vragen aan de doden als ze in nood of in moeilijke omstandigheden verkeren. Dat is overigens een zaak die de Heere ten strengste verboden heeft in Deuteronomium 18 en in Jesaja 8, waar de profeet vraagt: 'Zal men voor de levenden de doden vragen?'

Ook in Mattheüs 10 vinden we onderwijs over de onsterfelijkheid van de ziel, want daar wordt ons geleerd dat de mensen wél het lichaam kunnen doden, maar niet de ziel, en in Openbaring 14 lezen we dat de zielen van de vromen direct na hun dood zalig worden. Abraham, Izak en Jakob beleden hier maar gasten en vreemdelingen te zijn op aarde, want zij zochten naar een stad die fundamenten heeft. Zij keerden hun aange-

zicht naar het hemelse vaderland. God heeft in het braambos tegen Mozes gezegd dat Hij de God van Abraham, Izak en Jakob is. En dat Hij niet een God der doden is, maar der levenden. Dit leert ons dat die aartsvaders nog levend zijn, hoewel hun lichamen reeds eeuwen in het stof begraven liggen.

Laat dit genoeg zijn over het onderwerp 'ziel', waarover de dichter van Psalm 23 spreekt.

2. In welke wegen en omstandigheden heeft de ziel van een godvruchtig iemand bemoediging en verkwikking nodig?

In de eerste plaats heeft een godvrezend mens die bemoediging en verkwikking nodig in alle omstandigheden van zijn aardse leven. In voorspoed en tegenspoed. In jeugd en ouderdom. Onder het genot van aardse zegeningen en in de weg van tegenspoed en kruis. Nooit kan een godvrezend iemand zichzelf bewaren bij zijn eenmaal gedane keus. Hij kan zich ook niet verkwikken of vertroosten met het feit dat hij het begin van genade ontvangen heeft. Altijd draagt hij zijn opstandige en mopperende natuur met

zich om, die voortdurend kritiek heeft op het hoge Godsbestuur. Hij draagt menigmaal een eigenwillig kruis met zich mee, terwijl er eigenlijk helemaal geen kruis is. De ene keer is hij bijvoorbeeld ontevreden over zijn dagelijkse arbeid, de andere keer is zijn woning te duur of te onaangenaam. Dan weer is hij bang voor rampen en ongevallen die nooit over hem komen zullen. Hij ervaart verder de ongemakken die nu eenmaal verbonden zijn aan ons aller leven hier op aarde, en vaak voelt hij zich niet op zijn gemak, zonder te weten waarom hij zich zo voelt. Links en rechts leert een godvrezend iemand zichzelf kennen als een afwijker. Hij moet zich dagelijks beschuldigen van veel trouweloosheid. In het meest gunstige geval beziet hij zichzelf als iemand die lang niet is wat hij behoorde te zijn.

Stel u eens voor dat onder al die zelf veroorzaakte of wezenlijke moeilijkheden én onder alle wisselende zielsgestalten de Heere Zijn hand niet aan Zijn werk zou houden. Wat zou er dan van ons worden? Zouden we dan niet geheel van de Heere afdwalen en de wereld weer ingaan?

In de tweede plaats heeft een godvrezend mens verkwikking en vertroosting nodig, omdat hij weleens bijzonder neergebogen kan zijn onder het gewicht van zware rampen en tegenspoeden. Elk huis heeft zijn kruis en elk hart heeft zijn eigen smart. Dat gaat ook het hart van Gods volk niet voorbij. We lezen van een godvrezende vrouw in de dagen van Elisa. Ze had haar godvrezende man verloren. Daarna kwamen de schuldeisers om haar beide zonen weg te nemen, want die vrouw had niets in huis dan alleen een kruik olie. Deze bedroefde weduwe had dus geen vlees of brood in huis. Ze had haar man verloren, en dreigde nog dieper in de nood te geraken. Ziet u het? Zó bang en onmogelijk kan het er soms uitzien in het leven van een kind van God. Jakob zegt van zichzelf in Genesis 47 dat zijn dagen weinig en kwaad geweest zijn. Job zegt van elk mens dat hij kort van dagen is en zat van onrust. En is het niet de praktijk van elke dag dat er onrust is onder rijken en armen? Elk mens heeft wel iets wat hem terneer drukt. En onder dat alles is de ziel van Gods volk soms ook neergebogen, mat

en verdrietig, zodat zij verkwikking nodig hebben.

In de derde plaats heeft een vrome christen ook weleens behoefte aan verkwikking omdat hij moedeloos wordt onder het gevoel van zijn zonde en ellende. Hij kan zo gebukt gaan onder de beroeringen van zijn diepverdorven hart. Als we door genade met Paulus kunnen zeggen dat de zonde ons de dood is geworden, en we moeten dan toch met Paulus ondervinden dat de zonde ons altijd blijft, en dat we geen uur kunnen doorbrengen zonder zonde, dan zakt een christen weleens in moedeloosheid neer en zucht hij onder het diepe gevoel van de plagen van zijn hart.

In de vierde plaats heeft een godvrezend mens weleens verkwikking nodig omdat zijn ziel soms zo gekweld wordt door de aanvechtingen van de vorst der duisternis. We kennen allemaal de geschiedenis van Job, en hoe hij door de duivel werd geplaagd. We weten hoe de satan opstond tegen Israël en David aanporde tot zonde. We weten hoe

de satan een vrouw achttien jaar gebonden had gehouden. Hoe hij Jezus verzocht in de woestijn en Hem ertoe wilde brengen dat Hij zou twijfelen aan Zijn eeuwig Zoon-schap door voortdurend te zeggen: 'Indien Gij Gods Zoon zijt, zo zeg tot deze stenen dat zij broden worden. Werp Uzelf nederwaarts.' We weten dat de duivel kwam om de aarde te doorwandelen, en dat hij acht sloeg op de oprechte en vrome Job. Ja, de satan gaat rond als een briesende leeuw, zoekende wie hij zou mogen verslinden. Satan heeft Petrus en andere apostelen zeer begeerd om te ziften als de tarwe. Al deze voorbeelden geven duidelijk aan welk een sterke en listige vijand Gods volk heeft aan de satan. En hoewel wij onmogelijk ten volle kunnen begrijpen hoe ver zijn werkingen en bestrijdingen gaan, dit weten wij wel, dat hij het voor de vromen weleens zeer donker en bang kan maken, zodat ze voor een tijdlang uit het veld geslagen zijn. Ja, dat ze bijna hopeloos de moed zouden opgeven, als de Heere hen niet zou ondersteunen en zou uitredden!

In de vijfde plaats heeft de ziel van een godvrezend iemand verkwikking nodig, omdat het hem soms zo bang kan worden bij de ondervinding van de vijandschap van de wereld, of als hij moedeloos wordt onder het gevoel van de verberging van Gods aangezicht. Het kan daarnaast ook voorkomen dat een vroom iemand neergebogen en treurig is zonder zelf precies te weten waaróm hij treurt. Een christen kan soms zelf zijn treurigheid geen naam geven.

Hoe het ook zij, een godvrezend iemand heeft in allerlei opzichten voortdurend opbeuring en bemoediging nodig. En het is groot dat er een Jezus is Die deelneemt aan al de strijd en smart van Zijn volk. Van Hem zegt de Schrift dat Hij in al hun benauwdheid benauwd geweest is.

3. Hoe en wanneer wordt Gods volk door de Heere verkwikt vanaf het begin van hun weg tot het einde toe?

In de eerste plaats is het al een verkwikking voor een arme, tobvende ziel die pas bekendgemaakt is met zijn verloren staat, als hij mag zien dat er in Jezus heil en verlossing

is voor een zondaar. Het is een goede tijding voor een vermoeide ziel die gebogen gaat onder het gevoel van zijn zondenschuld, als hij eens levendig krijgt in te zien wat de vermakingen van de Heere Jezus zijn met de mensenkinderen. Als hij zijn oog eens mag vestigen op die dierbare verzoeningsweg, die verse en levende weg, die ingewijd is door het Middelaarsbloed van de Heere Christus. Als er eens hoop mag zijn in het verslagen zondaarshart, omdat Jezus toch gekomen is om het verlorene te zoeken. Ja, dat Hij zelfs gekomen is om de grootste en snoodste zondaren zalig te maken.

In de tweede plaats verkwikt God de ziel van een zoekende ziel, als Hij hem doet zien en geloven dat het niet tevergeefs is om op de Heere te wachten. David had de Heere lang verwacht, en wat was het gevolg daarvan? Hij geeft er een troostvol getuigenis van in de veertigste Psalm als hij zegt dat hij de Heere lang verwacht heeft, en dat Hij Zich tot hem heeft geneigd en dat God zijn geroep heeft gehoord. David zegt dat de Heere hem heeft opgehaald uit een ruisende kuil, uit

modderig slijk, en dat Hij zijn gangen heeft vastgemaakt. Kijk, dát was de blijde uitslag na al dat wachten op de Heere! Daarom wekt David alle zoekende zielen op om net als hij te blijven wachten op de Heere met de woorden: ‘Wacht op de HEERE, zijt sterk, en Hij zal uw hart versterken; ja, wacht op de HEERE.’ Jesaja zegt ervan dat het van alle eeuwen niet is gehoord, noch in het hart van een mens is opgekomen, wat God doen zal degene die op Hem wacht. Voor allen die de Heere verwachten, zal er altijd een blijde uitkomst zijn. En het is een dierbare verkwikking voor een zoekende ziel als hij daar het oog op mag krijgen, en als hij mag geloven dat de Heere ook hem niet zonder vrucht zal laten aankloppen.

In de derde plaats verkwikt de Heere de zielen van Zijn volk weleens onder het lezen in de dierbare Bijbel. Paulus zegt in Romeinen 15 dat de vromen hoop krijgen door de vertroosting die in de Schriften is. O, de Bijbel is een magazijn en voorraadschuur voor Gods arme volk. Daarin vinden zij raad in moeilijke omstandigheden, troost in droefheid,

onderwijs in dwaasheid en donkerheden. Daarmee zeg ik niet dat een christen altijd verkwikt wordt als hij zijn Bijbel ter hand neemt en erin leest, want de Bijbel is voor hem ook nogal eens een Boek dat met zeven zegelen gesloten is. Hij moet menigmaal klagen over duisterheid en lusteloosheid, en hij moet met David bidden of zijn ogen ontdekt mogen worden om de wonderen van Gods wet te aanschouwen. Maar toch zeg ik dat de ziel van een christen vaak verkwikt wordt door het lezen in de Bijbel, door het lezen van een stichtelijk boek, of onder het beluisteren van de waarheid. Op zulke momenten mag hij weleens verstaan wat het zeggen wil: 'Gij zult de waarheid verstaan, en de waarheid zal u vrijmaken.'

In de vierde plaats verkwikt de Heere de zielen van Zijn kinderen weleens door de zoete bevinding van Zijn nabijheid, zodat ze met Asaf kunnen zeggen: 'Het is mij goed nabij God te zijn.' David zei: 'Mijn overdenking van Hem zal zoet zijn, en ik zal mij in de HEERE verblijden.' Bovendien is het zo, dat de vromen ook weleens zoete, zalige over-

denkingen van de Heere kunnen hebben. Het is zo zalig voor een christen als hij zijn ziel eens mag verlustigen met het overdenken van de dingen die boven zijn. Soms wandelt een christen over de straat, hij loopt in het veld, hij zit op zijn kamer of hij is bezig met zijn werk, en dan wordt het hem gegeven om Gods nabijheid in zijn hart te gevoelen. Dan mag hij met zijn gedachten even boven het stof zijn. Dan wordt hij soms ingeleid in het bittere kruislijden van zijn Borg tot voldoening van zijn zondenschuld. Een andere keer mag hij bepaald worden bij Wie de dierbare Jezus is en Wie Hij wil zijn voor een arme, verloren zondaar. Of de Heere bepaalt hem erbij Wie God voor hem geweest is, voor tijd en eeuwigheid, en dat al zovele jaren lang. Ook nu nog. En dan toont de Heere weleens dat Hij Zijn kind zal redden en dragen. Het kan ook zijn dat Gods kind met zijn gedachten bezig is met de naderende eeuwigheid, en dat hij overdenkt wat de toekomst van Christus en de zalige eeuwigheid hem toch zal openbaren.

Maar, het kan ook zo zijn, dat een christen overdenkt hoezeer hij zichzelf voortdurend

tegenvalt. Hoe hij al zovele jaren bedrogen met zichzelf is uitgekomen. Hoe trouweloos hij is en hoe vaak hij zijn weg bederft. Maar dan laat de Heere toch weleens zien hoe Hij – ondanks dit alles – Zijn aanbidde-lijke trouw, Zijn verdraagzaamheid en liefde blijft betonen aan zulke mensen.

Al deze overdenkingen zijn zielsvernedere-nde, zielsverkwikkende overdenkingen, waarin God verheerlijkt wordt, en waarin de ziel een zaligheid geniet die de wereld niet kent. De godvrezende Hizkia moest er- van zeggen: ‘Bij deze dingen leeft men, en in dit alles is het leven van mijn geest.’ In die omstandigheden is een christen het best in staat om de heiligmaking te betrachten. Dan is het zijn vurigste begeerte dat zijn we- gen gericht mochten worden om Gods in- zettingen te bewaren. Nee, ik zeg niet dat een vrome altijd zo gesteld is. Ik denk eer- der dat deze zielsgestalte – vooral in de da- gen van lauwheid – een zeldzaamheid is bij Gods kinderen. Maar hoe zeldzamer zij is, des te meer is deze gestalte dienstbaar om een vrome ziel te verkwikken, die soms uit een lauwe of treurige toestand onverwachts

wordt overgebracht in een levende zielsgestalte. Ja, de Heere is veelal een verrassend God voor Zijn volk. Hij verblijdt Zich over hen als Hij hun zielen weldoet.

In de vijfde plaats verkwikt de Heere de ziel van Zijn volk weleens als Hij hun een zoete verzekering geeft van de zaligheid, zodat ze in het volle geloof met Paulus durven zeggen: ‘Wij weten, dat, zo ons aardse huis dezes tabernakels gebroken wordt, wij een gebouw van God hebben, een huis niet met handen gemaakt, maar eeuwig, in de hemelen.’ Als de vromen dát mogen hebben, dan behelpen ze zich hier gemakkelijk als vreemdelingen, als reizigers die in dit jammerdal maar een kleine tijd verkeren. Dan zien ze zichzelf rijker dan alle koningen en dan alle groten der aarde. Dan zien zij de dood weleens met vreugde tegemoet. De dood, waar anders de natuur zo voor schrikt. Dan reizen ze als de kamerling hun weg met blijdschap. In het bijzonder als hun welgegronde verzekering gepaard gaat met een grote mate van gevoelige genade.

In de zesde plaats verkwikt de Heere de ziel van Zijn volk weleens in wegen van zware tegenspoed en kruis. Wat kan het er soms bang uitzien! De Sunamitische vrouw had haar geliefde, enige zoon verloren door de dood. Maar de Heere sterkte in die bange weg haar hart zodanig, dat ze mocht zeggen: 'Het zal wel zijn!' Als God in een bange weg van tegenspoed de ziel van Zijn volk met Zijn genadige nabijheid verkwikt, dan roepen ze vanaf hun ziekbed en vanuit al hun nood: 'Het zal wel zijn!' Al Gods wegen zijn wijsheid en goedheid. Dan zeggen ze: 'De HEERE heeft gegeven, de HEERE heeft genomen, de Naam des HEEREN zij geloofd.' Dan roemen ze in de lichte verdrukking die zeer haast voorbijgaat.

Ik heb een oude, godzalige man gekend, die vrolijk psalmen zong toen zijn godvrezende vrouw was overleden en nog boven aarde stond. Zijn vrome vrienden gingen er op zekere avond heen om hem wat op te beuren, en ze vonden hem helemaal alleen in huis. Maar die man had hun opbeuring niet nodig, want hij zat naast de doodskist van zijn overleden vrouw psalmen te zingen en de

Heere groot te maken! Menigmaal heb ik Gods kinderen horen roemen vanwege wat Gods genade aan hun ziel gedaan had in de bange dag van de tegenspoed.

In de zevende plaats verkwikt de Heere in het bijzonder de zielen van Zijn volk wel eens op hun doodsbed. Als Jezus ziekenbezoeker is, en de ziel vertroost en nabij is, dan mogen zij met blijdschap afreizen naar het zalige vaderland hierboven!

Zo hebben we iets gezegd van de verkwikking van de zielen van Gods kinderen. De Heere is er vrij in, om er veel of weinig van te geven. Elk die God vreest zal er iets van kennen. De beste en de volle verkwikking wordt bewaard voor de zalige eeuwigheid.

Toepassing

In de eerste plaats heb ik een woord voor mensen die zichzelf verkwikken en Gods verkwikkingen niet nodig hebben. Natuurlijke mensen verkwikken zichzelf. De een doet dat door het beschouwen van zijn in-

gebeelde deugdzaamheid en zijn goede hart. Maar daardoor wordt hij zó verblind dat hij totaal nalaat om als een arme, naakte, blinde zondaar tot de Heere Jezus de toevlucht te nemen en zijn verkwikkingen en zaligheid bij Hem alleen te zoeken, langs de dierbare weg der verzoening uit genade.

Een ander probeert zichzelf te verkwikken door de genietingen van de zonde en de dienst van de wereld. Men leeft in dronkenschap, onkuisheid, overdaad, hoogmoed en andere uiterlijke en ergerlijke zonden. Of de mens zoekt zijn rust en verkwikking in het goud en goed van de wereld. Hij begeert om ook eenmaal tegen zijn ziel te kunnen zeggen: 'Ziel, gij hebt vele goederen, die opgelegd zijn voor vele jaren. Neem rust, eet, drink en wees vrolijk.' En ach, hoe meer dan het land van zo'n rijk mens vrucht draagt, hoe meer hij ook zijn rust en verkwikking in die dingen blijft zoeken. Maar, o mensen, denk toch aan die man die zich nog zoveel jaren verkwikking beloofde, maar tegen wie de Heere zei: 'Gij dwaas, in deze nacht zal men uw ziel van u afeisen!' Toen voor

deze man de verkwikking zou beginnen, kwam de dood en maakte een eind aan al zijn plannen. Denk ook aan de rijke man die zijn verkwikking zocht en vond in het prachtig gekleed gaan en in een vrolijk en losbandig leven. Maar toen de dood kwam, moest deze man naar de hel, en vroeg hij tevergeefs een verkwikking van Lazarus, die hij tijdens zijn leven zo had versmaad. Toen verlangde de man om zichzelf te verkwikken met één druppel water, maar die werd hem geweigerd. En zo zeker als de Bijbel waarheid is, zo zeker is het dat het u zal vergaan als de rijke dwaas en de rijke man, als u zich slechts hebt verkwikt door te zien op uw eigen goede deugden of op de verkwikkingen in de zonde, zonder dat u ootmoedig voor Jezus op de knieën bent gevallen om uw heil en zaligheid bij Hem te zoeken. Het zal u vergaan als de rijke man en de rijke dwaas als u geweigerd hebt om uzelf over te geven aan de zalige dienst van Jezus voor tijd en eeuwigheid. Kom, vrienden, het is nu nog de tijd om een andere keus te maken. Om een ander leven te zoeken. Om een andere Meester te kiezen. Zoek het toch niet langer

op de plaats waar u het nooit zult vinden. Zoek en kies toch Jezus, opdat het u zal welgaan tot in alle eeuwigheid.

Ik heb ook een woord voor die mensen die wel lust zouden hebben om hun heil en verkwikking bij Jezus te zoeken, maar die ervan terug worden gehouden, omdat ze vrezen dat hun zonden te veel en te groot zijn. Is hier mogelijk iemand, die op het punt staat om tot Jezus te gaan, maar die niet durft omdat hij zo'n groot zondaar is? O, wie u ook bent: 'De Meester is daar en Hij roept u.' Hij zegt: 'Zo iemand dorst heeft, die kome, en die wil, neme het water des levens om niet.' Ja, Hij buigt Zichzelf nog dieper en zegt: 'Zo iemand slecht is, die kome tot Mij. Wie is slecht? Hij kere zich herwaarts.' Er staat in Spreuken 9 vers 4 niet: Wie voelt zichzelf slecht? Of: Wie is verbroken genoeg onder het gevoel van zijn slechtheid? Of: Wie heeft zich diep genoeg gebogen voor Mijn voeten? Nee, hier worden zonder voorwaarde de verharde en slechte mensen tot Jezus genodigd. Daarom, och, mocht u maar doen wat de knechten van Benhadad deden, die

gehoord hadden dat de koningen van Israël goedertieren koningen waren, en die daarom tegen hun vorst zeiden: ‘Laat ons toch zakken om onze lendenen leggen en korden om onze hoofden, en zeggen: Zo zegt uw knecht Benhadad: Laat toch mijn ziel leven!’ Mocht u zo ook maar komen met de strop om de hals, als een mens die de dood verdiend heeft. De uitslag zal niet ongunstig zijn. Wanneer u buiten Jezus blijft, dan moet u zeker sterven. Maar indien u tevreden bent om in de handen van Jezus te vallen, dan hoeft u voor Hem geen vrees te hebben, want Hij is een zeer genadig en goedertieren Koning Die Zich graag ontfermt over ellendige zondaren. Hij stoot niemand weg. Er zijn al meer dan een miljoen arme zondaren – die even vuil en slecht waren als u – door Jezus afgewassen en gereinigd. Niemand van hen is met harde woorden afgewezen. Zou u het dan niet durven ondernemen om tot Hem te gaan?

Ik heb ook een woord voor zielen die oprecht naar God zoeken, maar die desondanks klagen dat ze niet verkwikt worden. Die met

Job zeggen: 'Toen ik het goede verwachtte, zo kwam het kwade; toen ik hoopte naar het licht, zo kwam de donkerheid.' Dat zijn de zielen die zeggen: 'Ik heb al zo lang de Heere gezocht, maar alles blijft donker en mijn ziel wordt niet verkwikt; daarom vrees ik dat mijn staat niet goed is, en dat mijn werk geen waarheid is.' Aan hen geef ik de volgende overwegingen als antwoord:

- Durft u wel vol te houden dat uw ziel nog nooit verkwikt is geworden? Is het dan geen zalige verkwikking voor u, als u eens mag zien op Jezus, en als u uw hart eens mag uitstorten in het gebed? Al was het maar eenmaal per week of eenmaal per maand. Hebt u dan nooit eens een verkwikking uit de Bijbel die werkelijk naar binnen mag gaan? Want dan zijn er toch ogenblikken dat een mens genoeg heeft aan een regeltje of een woordje. Durft u dat te ontkennen?

- Misschien hebt u het feit dat uw ziel niet meer verkwikt wordt te wijten aan het feit dat u niet teer voor de Heere leeft. U bent mogelijk een zeer lauw iemand. U bidt wellicht weinig om verkwikkingen en het is u maar weinig om de ernst van de zaak te

doen. Mogelijk zit u met uw hart vast aan wereldse, zondige verkwikkingen. Maar dat is een hinderpaal voor de geestelijke verkwikkingen des Heeren.

- Of bent u misschien een eigenzinnig iemand? Wilt u misschien geen verkwikkingen erkennen omdat ze minder ruim en minder groot zijn dan u begeert? Kleine kinderen vragen soms aan hun ouders om een onrijpe appel, en dan denken ze dat ze verongelijkt worden als die appel hun voor hun eigen bestwil onthouden wordt. Maar ouders weten wél, wat hun kinderen níét weten, namelijk dat een onrijpe vrucht schadelijk kan zijn voor de gezondheid van hun kind. Zo nukvig is soms ook een kind van God. Hij wil bepaalde genietingen hebben van de Heere, en anders is hij geneigd om ál het goede van de Heere te miskennen en te beantwoorden met ondankbaarheid.

Hoe het ook zij, Godzoekend volk, u die uitziet naar Jezus en die op Hem wacht: Het kan zijn dat uw ziel hier maar weinig wordt verkwikt, dat u soms moedeloos over de aarde gaat, het kan zijn dat de strijd u soms zwaar valt en dat u bevreesd bent voor

zelfbedrog. Maar ik zeg het tot uw troost: Niemand wacht tevergeefs op de Heere. Hij heeft gezegd dat die Hem verwachten, niet beschaamd zullen worden. We lezen in Spreuken 20: 'Wacht op de HEERE, en Hij zal u verlossen.' Als het u werkelijk om Jezus te doen is, houd dan moed. Er zál licht, troost en verkwikking komen, al zou het pas op uw sterfbed zijn. En al blijft het hier donker, de eeuwigheid zal het goedmaken. Dan zal er tijd genoeg zijn om u eeuwig te verkwikken in de zalige en dierbare nabijheid van God en onder het gezelschap van alle gelukzaligen.

Ten slotte heb ik nog een kort woord voor vromen die gedurig met David kunnen zeggen: 'Hij verkwikt mijn ziel.' Volk van God, zoek te behouden wat u hebt. Ga veel in uw eenzame binnenkamer, en bid om de voortdurende verkwikkingen van de Heere. Roep gedurig met David: 'Verhef Gij over ons het licht Uws aanschijns, o HEERE.' Wat is het hier al zalig om die verkwikkingen van de Heere te ondervinden. En als het nu hier al zo zalig is, wat zal dan de eeuwigheid u te

bieden hebben! Daar zal de volle inzameling zijn. Hier geniet u slechts de eerstelingen. Er blijft dan een zoete rust over voor al het volk van God, en daarom mag u verblijd zijn dat hier uw dagen al beginnen te korten. Elke dag brengt u dichter bij de hemelse rust. Verblijdt u dan in de Heere, en juich over uw zalig erfgoed, dat voor u bewaard wordt in de eeuwigheid. Toon in uw handel en wandel dat u een dienaar van de Heere bent.

Nu, ik hoop dat de Heere het gesprokene nog zal zegenen, tot Zijn eer en tot zaligheid van arme zondaren, om Zijns Zoons wil.
Amen.

